

Notat til statsrevisorerne i henhold til rigsrevisorlovens § 18, stk. 4

Vedrører:

Statsrevisorernes beretning nr. 12/04 om løntilskudsordningen

Beskæftigelsesministerens redegørelse af 10. juni 2005

I. Indledning

1. Beskæftigelsesministeren bemærker mere generelt i sin redegørelse, at han som ansvarlig minister tager statsrevisorernes og Rigsrevisionens kritik på sig, og ministeren beklager den uorden, der har været i administrationen af løntilskudsordningen.

Ministeren bemærker endvidere, at Beskæftigelsesministeriet og Arbejdsmarkedsstyrelsen (AMS) fra det tidspunkt, hvor ministeriet og styrelsen for første gang fik resultaterne af Rigsrevisionens undersøgelse, har arbejdet på at få fastlagt retningslinjer for Arbejdsformidlingens (AF) administration og Arbejdsmarkedsstyrelsens tilsyn med AF's administration af løntilskudsordningen. Selv om mange af initiativerne fremgår af beretningen, ønsker ministeren alligevel at trække dem frem i sin redegørelse til statsrevisorerne.

II. Arbejdsformidlingens administration af løntilskudsordningen

2. Statsrevisorerne bemærkede til beretningen, at AF's administration af løntilskudsordningen ikke opfylder kravene i loven om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Statsrevisorerne bemærkede endvidere, at ansættelser med løntilskud har fundet sted med utilfredsstillende sagsbehandling og kontrol, så der i en række sager uberettiget er udbetalt løntilskud på et ikke korrekt grundlag. Dette gælder i såvel den private som den offentlige sektor.

3. Ministeren er enig i, at AF's administration af løntilskudsordningen ikke dokumenterer, at reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er overholdt, og at der er brug for en opstramning af AF's administration. Ministeren finder det endvidere utilfredsstillende, at AF i nogle tilfælde har bevilget tilskud, selv om det af virksomhedernes oplysninger fremgik, at der ikke var grundlag herfor, eller oplysningerne fra virksomhederne var ufuldstændige. Endelig er ministeren enig i, at det ikke er tilfredsstillende, at der i en række af de private og langt størstedelen af de offentlige løntilskudsansættelser ikke foreligger den nødvendige dokumentation for at kunne vurdere, om betingelserne for ansættelserne er opfyldt.

4. Som følge heraf har beskæftigelsesministeren iværksat en række initiativer, som ministeren samlet set forventer vil kunne sikre, at der sker den fornødne opstramning af administrationen af og tilsynet med løntilskudsordningen i AF. Det drejer sig om følgende initiativer:

- AMS har den 1. april 2005 udsendt en instruks til AF om administrationen af løntilskudsordningen for forsikrede ledige samt en tjekliste til AF om de forhold, der skal være taget stilling til og foreligge dokumentation for, før der kan bevilges løntilskud. Desuden er AF blevet pålagt at tilrettelægge og gennemføre efteruddannelse for alle relevante medarbejdere i forsvarlig og korrekt administration af bl.a. løntilskudsordningen samt i god forvaltningsskik.

Jeg finder ministerens initiativer tilfredsstillende.

- AMS har udarbejdet nye og reviderede løntilskudsblanketter, som AF fremover skal anvende ved bevilling af løntilskud. Foruden arbejdsgiveren og AF skal frem-

over også en repræsentant for de ansatte skrive under på, at betingelserne for at bevilge løntilskud er opfyldt. Endvidere skal AF fremover på stikprøvebasis efterkontrollere rigtigheden af virksomhedernes oplysninger.

Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeren efter anbefaling fra Rigsrevisionen vil styrke AF's kontrol med oplysningerne fra arbejdsgiverne, da tro og love-erklæringerne ikke i sig selv giver tilstrækkelig sikkerhed for, at oplysningerne er korrekte.

- Ministeren vil i forhold til de offentlige arbejdsgivere gennem en ændring af bekendtgørelsen om en aktiv beskæftigelsesindsats præcisere kravet om, at der skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ordinært ansatte og antallet af støttede ansatte, så rimelighedskravet fremover bliver det samme for offentlige og private arbejdsgivere. Ministeren forventer, at ændringerne kan træde i kraft den 1. juli 2005.

Jeg finder det positivt, at ministeren nu i bekendtgørelsesform vil udmønte kravet om, at der også på offentlige arbejdspladser skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ordinært og antallet af støttede ansatte, og at rimelighedskravet fremover skal være det samme som det, der gælder på de private arbejdspladser. Denne ændring er efter min opfattelse en klar forbedring, da hensynet til jobtræningen af ansatte med løntilskud er det samme i den offentlige og i den private sektor. Jeg vil følge op på ændringen af bekendtgørelsen på dette område.

5. Rigsrevisionen fandt, at AF konsekvent gav private virksomheder den højeste af de 3 mulige løntilskudssatser, og at der derfor kunne rejses tvivl om, hvorvidt AF foretog den fornødne individuelle vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Ministeren er enig med Rigsrevisionen i, at dette forhold kan give anledning til tvivl. Det er derfor i instruksen til AF nu præciseret, at der i hver enkelt sag skal foretages et individuelt skøn med afsæt i den ledige og det arbejde, som denne skal udføre på virksomheden.

6. Rigsrevisionen fandt endvidere, at langt størstedelen af løntilskudsansættelserne var fastsat til 6 måneder, uden at det af sagsbehandlingen fremgik, hvilken vurdering der lå til grund herfor.

Ministeren er enig med Rigsrevisionen i, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt AF har foretaget et individuelt skøn. Det er derfor nu blevet indskærpet i instruksens, at perioden skal fastsættes individuelt efter et konkret skøn.

7. Rigsrevisionen fandt endelig, at AF aldrig benyttede den lovhjemlede mulighed for at justere løntilskudssatsen til private arbejdsgivere.

Ministeren er enig med Rigsrevisionen i, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt AF har foretaget en individuel vurdering af, om der er behov for at justere satsen. Det er derfor blevet indskærpet i instruksens, at AF – som led i kontaktforløbet med den ledige – skal vurdere, om der er grundlag for at ændre satsen.

Jeg finder det tilfredsstillende, at ministeren har imødekommet Rigsrevisionens kritik ved at foretage de nævnte indskærpelser i instruksens til AF.

8. Efter min opfattelse forekommer ministerens initiativer samlet set at være egnede til at rette op på AF's administration af løntilskudsordningen. Jeg vil følge op på, om ministerens foranstaltninger får de tilsigtede virkninger.

III. Beskæftigelsesministeriets og Arbejdsmarkedsstyrelsens tilsyn med AF's administration af løntilskudsordningen

9. Statsrevisorerne kritiserede i deres bemærkninger til beretningen Beskæftigelsesministeriets, herunder Arbejdsmarkedsstyrelsens, tilsyn med AF's administration af løntilskudsordningen. Statsrevisorerne konstaterede i den forbindelse, at ministeren og AMS efterfølgende havde udvist den fornødne vilje til at reagere hurtigt.

Beskæftigelsesministeren er enig i statsrevisorernes kritik af ministeriets og styrelsens tilsyn og har derfor sat AMS til at udarbejde retningslinjer for styrelsens tilsyn med AF. Ministeren har endvidere taget følgende initiativer:

- AMS vil i slutningen af 2005 – som led i sit tilsyn med AF – indkalde 180 tilfældigt udvalgte sager fra regionerne med henblik på at undersøge, om AF's administration på området er kommet i orden. Ministeren agter at offentliggøre resultatet af undersøgelsen.

- AF skal fremover årligt foretage stikprøvekontrol af løntilskudssager efter retningslinjer fra AMS. Det er tanken, at regionerne skal kontrollere hinanden og indsende resultatet til AMS, der dels vil efterprøve et udsnit af sagerne, dels offentliggøre resultatet. Ifølge ministeren skal AMS herudover reagere over for AF, hvis styrelsen bliver opmærksom på fejl eller uhensigtsmæssigheder, som giver anledning til at rejse tvivl om administrationen.
- Styrelsen skal følge op på resultatet af de 2 stikprøver over for regionerne, men den enkelte region skal under alle omstændigheder udarbejde en redegørelse til AMS med forslag til at rette op på de konstaterede fejl i regionen.

10. Beskæftigelsesministeren nævner endvidere, at den interne revision i AMS i 2005 har iværksat undersøgelser af løntilskudsadministrationen i 2 regioner, og ministeren forventer, at dette vil bidrage til, at AF fremover administrerer i overensstemmelse med de gældende regler.

Ministeren bemærker endelig, at resultaterne vil blive brugt til at vurdere, om initiativerne på tilsynsområdet har haft den fornødne effekt, og om regionscheferne lever op til deres resultatkontrakter. Hvis de nævnte initiativer – mod ministerens forventning – ikke er tilstrækkelige til at rette op på administrationen, vil yderligere tiltag kunne komme på tale.

11. Jeg finder det positivt, at beskæftigelsesministeren hurtigt og konsekvent har reageret på statsrevisorernes kritik af ministeriets og AMS's manglende tilsyn med AF's administration af løntilskudsordningen og i den anledning iværksat en række målrettede initiativer for at rette op på forvaltningen af området. Jeg vil følge resultaterne af ministerens tiltag.

IV. Arbejdsmarkedsstyrelsens orientering af Folketinget om 16 indkomne sager om påstået misbrug af løntilskudsordningen

12. Statsrevisorerne påtalte, at AMS i forbindelse med orienteringen af Folketinget om indkomne sager om misbrug af løntilskudsordningen i efteråret 2004 gav Folketinget et alt for positivt indtryk af administrationen af ordningen. Statsrevisorerne

fandt, at det var en skærpende omstændighed, at AMS ikke benyttede lejligheden til at foretage en mere grundig gennemgang af sagerne.

13. Ministeren er helt enig i, at der blev givet et for positivt indtryk af løntilskudsordningen fra styrelsens side. Efter ministerens opfattelse skulle AMS således ikke have anført over for Folketinget, at ”løntilskud generelt administreres efter de gældende regler og procedurer”, men have holdt sig til at anføre, at de 16 sager ikke gav ”dokumentation for et omfattende og systematisk misbrug af løntilskud”. Ministeren mener imidlertid ikke, at der fra styrelsens side blev tilbageholdt konkret viden, som burde have været med i orienteringen af Folketinget.

Hvad angår spørgsmålet om kvaliteten af styrelsens gennemgang af de pågældende sager oplyser ministeren, at AMS havde fulgt den praksis, der hidtil havde været gældende for høringer af AF som led i behandlingen af klagesager. AMS havde på daværende tidspunkt endnu ikke etableret en stikprøvekontrol af AF's sagsbehandling, men efter ministerens opfattelse burde styrelsen imidlertid have været mere årvågen og have foretaget en ekstra kontrol af oplysningerne fra AF.

14. Jeg har noteret mig, at ministeren er enig med statsrevisorerne i, at AMS gav Folketinget et for positivt indtryk af administrationen af løntilskudsordningen, ligesom ministeren finder, at AMS burde have foretaget en selvstændig gennemgang af klagesagerne og ikke blot lagt oplysningerne fra AF til grund ved orienteringen af Folketinget.

V. Andre tiltag

15. Beskæftigelsesministeren oplyser afslutningsvis, at han har taget initiativ til at gennemføre 2 undersøgelser af mulig fortrængning af ordinært ansatte ved brug af løntilskudsordningen i aktiveringsindsatsen inden for både det private og det offentlige område. Undersøgelserne, der vil blive foretaget af henholdsvis et uvildigt konsulentfirma i 2005 og Socialforskningsinstituttet i 2006, vil omfatte såvel forsikrede ledige (der henhører under AF) som ikke-forsikrede ledige (der henhører under kommunerne).

Jeg finder det positivt, at ministeren har iværksat de pågældende undersøgelser, der hver især skal beskæftige sig med meget vigtige aspekter i forbindelse med løn-

tilskudskonceptet, såsom overholdelse af merbeskæftigelses- og rimelighedskravene og eventuelle reduktioner af antallet af ordinært ansatte. Der har flere gange i offentligheden været fremsat påstande om fortrængning af ordinært ansatte i forbindelse med løntilskudsansættelser, og jeg finder, at det er vigtigt at få spørgsmålet belyst, da hele ordningen forudsætter, at fortrængning af ordinært ansatte ikke må finde sted. Jeg vil i forbindelse med min opfølgning på beretningen orientere statsrevisorerne om undersøgelsesnes status og eventuelle resultater.

VI. Sammenfatning

16. Jeg finder sammenfattende beskæftigelsesministerens redegørelse tilfredsstillende og finder det positivt, at ministeren hurtigt har taget en række initiativer, der forekommer egnede til at forbedre administrationen af og tilsynet med løntilskudsordningen i statsligt regi. Som det fremgår af redegørelsen, vil det imidlertid tage nogen tid, før det er muligt at vurdere effekten af de forskellige tiltag, og jeg vil derfor følge sagen.

Jeg vil mere konkret følge op på:

- Ændringen af bekendtgørelsen om en aktiv beskæftigelsesindsats for så vidt angår rimelighedskravet.
- Resultaterne af stikprøvekontrollerne, der er et vigtigt led i AMS' fremtidige tilsyn med AF's administration af løntilskudsordningen. Jeg vil i forbindelse hermed følge op på, om ministerens foranstaltninger har fået de tilsigtede virkninger.
- Status og eventuelle resultater af de 2 bebudede undersøgelser om fortrængningsaspektet i forbindelse med løntilskudsansættelser.

Jeg vil orientere statsrevisorerne om resultatet af min opfølgning.

Henrik Otbo